

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

Bf.I.102/2021/19. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, 2022. évi május hó 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az emberölés előkészületének büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2021. október 13. napján kelt 17.B.241/2021/41. számú ítéletét **helybenhagyja.**

I n d o k o l á s :

[1] A Veszprémi Törvényszék a 17.B.241/2021/41.szám alatti ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 160.§ /3/ bekezdés szerinti 2 rb emberölés előkészületének büntetében, a Btk. 339.§ /1/ és /2/ bekezdés c/ pontja szerinti garázdaság büntetében, a Btk. 339.§ /1/ bekezdése szerinti garázdaság vétségében, a Btk. 164.§ /1/ és /3/ bekezdés szerinti testi sértés büntetében és a Btk. 178.§ /6/ bekezdése szerinti kábítószer birtoklásának vétségében. Ezért halmazati büntetésül 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a bűnjelek sorsáról és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a 2. tényállási pont tekintetében részbeni megalapozatlanság okából, részben eltérő tényállás megállapítása és a kiszabott büntetés súlyosítása, míg a vádlott és védője a 3. pontban írt cselekmény kapcsán felmentés, egyebekben a büntetés enyhítése érdekében élt fellebbezéssel.

[3] A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyész által bejelentett fellebbezést módosítva, kizárólag a büntetés súlyosítása érdekében tartotta fenn. Hivatkozott arra, hogy a bűnösséget elismerő nyilatkozat előkészítő ülésen történő bíróság általi elfogadása révén a garázdaság vétsége és a kábítószer birtoklásának vétsége vonatkozásában a másodfokú felülbírálat a Be. 580.§ /2/ és 583.§ /3/ bekezdés a/ pontjára figyelemmel az 590.§ /3/ bekezdése, a testi sértés büntette esetében a Be. 583.§ /3/ bekezdés a/ pontjára figyelemmel a Be. 590.§ /3/ bekezdése értelmében korlátozott, míg a többi cselekmény vonatkozásában a Be. 590.§ /1/ és /2/ bekezdése szerint teljeskörű. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával lefolytatott bizonyítás eredményeként megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségét is teljesítette, a cselekményeket megfelelően minősítette, az ahhoz kapcsolódó jogi indokolás is helytálló azzal a kiegészítéssel, hogy az elkövetéskor hatályos Btk-t alkalmazta. Helyesen ismerte fel a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket is, azonban a súlyosító körülmények nagyobb nyomatéka folytán álláspontja szerint súlyosabb

büntetés indokolt. Tekintve, hogy a járulékos rendelkezések is törvényesek, a büntetés súlyosítása mellett egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[4] A vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában utalt arra, hogy a vádlott a tényállás 1. és 4. pontjában írt cselekmények vonatkozásában beismerte bűnösségét, a 2. pontban írt testi sértés elkövetését sem tagadta, csupán a bosszúállási szándékot vitatta, melyre mérlegelése eredményeként az elsőfokú bíróság sem vont következtetést, így a védelem e pontban sem kívánja támadni az elsőfokú ítéletet. Álláspontja szerint ugyanakkor a 3. pontban írt cselekmény kapcsán az ítélet megalapozatlan. A tényállás 2. és 3. pontjában írt eseménysor szorosan összefügg, ezen belül azonban pontosan nem határozható meg, hogy a vádlott sértett³ bántalmazását követően mikor távozott a szórakozóhelyről. Annyi bizonyos csupán, hogy ez éjfél utáni időpontra tehető. Ehhez képest a vádlott 00.30 perc körül érkezett vissza a helyszínre, vagyis sértett³ bántalmazása és az újabb, 3. pontban írt eseménysor térben és időben olyan közel van egymáshoz, melyre tekintettel a védelem álláspontja szerint előkészületi cselekményről nem lehet beszélni. Utalt emellett arra is, hogy a bíróságnak szem előtt tartva a 3/2013. Büntető jogegységi határozatban foglaltakat, vizsgálnia kell, hogy a vádlott szándéka kiterjedt-e az emberölésre. Erre azonban pusztán a tárgyi tényezőkből, jelen esetben az elkövetés eszközéből, a löfegyverből nem vonható következtetés, vizsgálni szükséges az elkövetés egyéb körülményeit is. E körben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott részéről nem hangzott el olyan kijelentés, hogy a két személyt meg akarja ölni, sőt ennek ellenkezőjét tartalmazza a vádirat is, miszerint a vádlott sértett³nak azt nyilatkozta, hogy a két személyt meg akarja verni. Ez ellentmond annak az ítéleti megállapításnak, hogy a vádlott azért ment haza a löfegyverért, mert benne ölési szándék alakult ki. Az ítéleti tényállás szerint csak a sértett⁴cel történt szóváltáskor hangzott el elsőként a vádlott részéről az a kijelentés, miszerint „most szétlövök mindenkit”, ekkor azonban már nála van a löfegyver, amelyet még ekkor sem vesz elő, s amelyet könnyűszerrel sértett⁴ el is tudott venni tőle. Önmagában a vádlotti kijelentésből, mely nem irányult konkrét személyre, hanem általánosságban hangzott el, nem lehet alappal arra következtetni, hogy a vádlott szándéka sértett¹, illetve sértett² sértettek megölésére irányult. A védő mindemellett fontos tényezőként hivatkozott arra is, hogy sértett⁴ maga sem vette túl komolyan a vádlotti fenyegetőzést, hiszen egymaga szembe szállt a vádlottal annak lefegyverzése érdekében. A védő ezzel együtt, - hivatkozva a garázdaság szubszidiárius jellegére - érvelt amellett is, hogy a garázdaság és az emberölés előkészülete büntettének halmazatban történt megállapítása téves, mivel ez utóbbi súlyosabban büntetendő bűncselekményként kizárja vele halmazatban az előbbi bűncselekmény megállapítását. Álláspontja szerint jelen ügyben ölési szándék hiányában az emberölés előkészülete büntette nem valósult meg, így a 3. tényállási pontban írt magatartás a Btk. 339.§ /1/ és /2/ bekezdés c/ pontja szerinti fegyveresen elkövetett garázdaság büntettének megállapítására alkalmas. Mindezekre tekintettel a védő indítványa a vádlott élet elleni cselekmény alóli felmentésére és a büntetés enyhítésére, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására irányult elsődlegesen. Amennyiben a fenti érvelést az ítéltábla nem osztaná, úgy a védő másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[5] A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglaltakat fenntartotta és adta elő annak lényegesebb elemeit, emellett reflektált a védő írásbeli fellebbezésében hivatkozottakra is. Elsőként utalt arra, hogy a védelem az elsőfokú ítélet megalapozatlanságát sérelmezi, ugyanakkor nem jelöli meg, miben látja annak lehetséges orvoslását. Álláspontja szerint nem bír relevanciával, hogy a vádlott sértett⁴ előtt nem nevezte meg név szerint „kiket akar kicsinálni”. Hivatkozott emellett arra is, hogy a

védelem a bizonyítékértékelést támadja, amikor vitatja, hogy elhangzott a vádlott részéről, hogy „most szét lövök mindenkit”. Nem osztotta az emberölés előkészülete és a garázdaság halmazata körében kifejtett érvelését sem, utalva arra, hogy ennek kapcsán az elsőfokú bíróság magas szintű jogi érvelés mellett helytállóan foglalt állást. Végül annak az álláspontjának adott hangot, hogy mindenképpen a súlyosítás irányába hat, hogy az összesen 6 rb cselekmény közül két cselekményre is 1-5 évig terjedő szabadságvesztés kiszabását írja elő a törvény, melyből következően a középérték 4 év 3 hónap. Ettől az elsőfokon kiszabott büntetés lényeges mértékben elmarad.

[6] Terhelt1 vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen az írásbeli fellebbezésben foglaltak főbb elemeit ismertette.

[7] A fellebbezésekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590.§ /1/ és /2/ bekezdése értelmében teljeskörűen bírálta felül a tényállás 3. pontjában írt cselekményt érintően, míg az 1. és 4. tényállási pontokban írt cselekményre nézve a felülbírálat a Be.580.§ /2/ bekezdésére, az 583.§ /3/ bekezdés a/ pontjára figyelemmel a Be. 590.§ /3/ bekezdése, a 2. pontban írt cselekmény vonatkozásában a Be. 590.§ /3/ bekezdése értelmében korlátozott volt. Ez utóbbi esetekben a bíróság kizárólag azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során nem történt-e a Be. 607.§ /1/, 608.§ /1/ és 609.§ /1/ bekezdése szerinti olyan eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének van helye, vizsgálta a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést is, annyiban, hogy a vádlottat fel kell-e menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell-e szüntetni, vizsgálta továbbá az ezen tényállási pontokban írt bűncselekmények minősítésének helyességét, valamint a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést. Hivatalból döntött a /7/ bekezdés értelmében az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[8] Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárása során abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan, - az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására és a cselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására kiható, -a vádemelést követően- a bizonyítás törvényességére, az eljárásban résztvevők jogainak gyakorlását sértő vagy korlátozó eljárási szabálysértést sem észlelt, amely az ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának akadályát képezhetne volna. Ennek keretében a másodfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy mennyiben érvényesültek a törvényben biztosított terhelti jogosultságok, megtörténtek-e a jogosultságokra, kötelezettségekre, azok következményeire, az eljárás rendjére vonatkozó kioktatások, ezeknek a másodfokú bíróság számára kontrollálható rögzítése. Figyelemmel volt az ítéltábla a felülbírálat során arra is, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályokat betartotta-e. Szembesülhetett-e a védelem folyamatosan azzal, hogy mely bizonyítékok képezik a bizonyítás anyagát, az elsőfokú bíróság biztosította-e az érintettek észrevételezési, indítványtételi jogait is. A felülbírálat keretében a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett azt is, hogy a nyomozás során törvényesen került-e sor a bizonyítékok beszerzésére, hiszen a törvénysértően beszerzett bizonyítékot a bíróságnak ki kell zárni a bizonyítéki körből, amennyiben ez nem történt meg az elsőfokú bíróság részéről, úgy azt a másodfokú bíróságnak kell megtennie.

[9] A bűnösség beismerésére vonatkozó nyilatkozat elfogadása következtében a másodfokú bíróság a Be. 500.§ /2/ bekezdés b/ pontja értelmében a vádirati tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését nem vizsgálta a tényállás 1. és 4. pontját érintően,

míg a 2. pontban rögzített tényállás vizsgálatára a Be. 591.§/2/ bekezdés a/ pontja értelmében nem kerülhetett sor a másodfokú felülbírálat során.

[10] A 3. tényállás megalapozottságát vizsgálva, az ítéltábla abban nem észlelt felderítetlen részeket, hiányzó elemeket, hibás logikai következtetéseket, megállapításokat. Az elsőfokú bíróság e tényállási részt érintően valamennyi bizonyítékot beszerezte és tárgyalás részévé tette. A történések egészét tekintve megállapítható, hogy egy, a 2019. június 13-a estétől 15-e éjszakájába átnyúló, egymással összefüggő, egymásból következő magatartásokból álló cselekménysorról beszélhetünk. Az 1-3 tényállási pontokban - végig lekövethetően- ez alatt az események felgyorsultak, a vádlott mindinkább felfokozott állapotba került, s amely végül így a 3. pontban írt eseményekben csúcspontba ért. Ezzel kapcsolatosan a vádlott elismerte, hogy sértett³ sértett bántalmazását követően újabb nézeteltérése alakult ki a biztonsági őrkkel, ami felháborodást, sértettséget váltott ki belőle, ebben a lelkiállapotban lakásán magához vette a betárazott fegyverét, majd még aznap éjjel visszament a Név¹ diszkóba. Tagadta azonban, hogy a fegyvert ölési szándékkal vette magához, vitatta azt is, hogy megfélemlítési szándékkal mutatta meg azt sértett⁴ biztonsági őrnek. Tagadásban volt a tekintetben is, hogy a fegyvert megpróbálta elővenni. E kérdésekben kellett tehát az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok, legfőképp sértett⁴ és a vádlott vallomásának összevetésével, mérlegelésével állást foglalnia. E tevékenysége során a bíróság minden egyes, a vallomásokban megjelenő részlettel alaposan foglalkozott. sértett⁴ vallomásáról megállapítható, hogy igyekezett rendkívül tárgyszerűen, pontosan visszaadni a történeteket, korrekt módon jelezte, ha valamely részletet illetően nem tud egyértelmű, határozott választ adni. Nyilatkozatainak egy bizonyos része a vádlotti előadással is egyeztethető volt. Vallomásának értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül, hogy saját nyilatkozata szerint is sokkolta az adott helyzet, szinte azonnal, gépiesen végezte biztonsági feladatai ellátását, lépett fel az adott helyzetben. Vallomása hitelességének megkérdőjelezésére okot adó körülményt, momentumot a másodfokú bíróság sem észlelt. sértett⁴ vallomását erősítette tanú² tanú is, aki a történetektől 2 méterre helyezkedett el és volt abban a helyzetben, hogy végig tudja kísérni az eseményeket, látta azt is, hogy a vádlott leteperésekor a fegyver a földre esett, amit ő vett fel onnan, vagyis a vádlotti állítással szemben sértett⁴ azt nem vette el tőle. Nem csak tanú², de tanú¹ vallomása is ellentmondott a vádlotti védekezésnek erősítve, leigazolván egyben az előző két tanú előadását is. Vallomásában ugyanis arról számolt be, hogy a Név² bár teraszán volt, amikor a Név³ bár előtt dulakodásra figyelt fel, ezért a helyszínre sietett, és segített lefogni, visszatartani az akkor már földön lévő vádlottat a rendőrök kiérkezéséig. A vádlotti előadással szemben határozottan állította, hogy ekkor már senki nem bántalmazta a vádlottat. Ezen egybehangzó, egymást erősítő vallomásokban, ahogy arra az elsőfokú bíróság is hivatkozott nem találhatók olyan elemek, amelyekre tekintettel el lehetne fogadni a védelmi aggályokat, hivatkozásokat. A felülmérlegelés tilalmának megsértése nélkül ezeket a bizonyítékokat nem lehet figyelmen kívül hagyni, ellenkező esetben pedig ésszerű bizonyítékértékelés mellett csak az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra lehet jutni. Mindemellett nem hagyható figyelmen kívül pusztán csak a vádlotti védekezést elemezve az a körülmény sem, hogy a szakértők által kimunkáltan, és a tanúk részéről is megerősítve a vádlott a cselekmény elkövetésekor drogok, gyógyszer és alkohol együttes hatása alatt, tudatmódosult állapotban volt, amely nyilván szerepet játszhatott abban, hogy bizonyos részleteit az eseményeknek nem úgy, nem akként élte meg, illetve azokra a későbbiekben nem úgy emlékezett, ahogy azok történtek, s mely nyilatkozatait így az egyéb adatok nem igazolták le, illetve annak teljes mértékig ellentmondtak.

[11] A 3. tényállás ekként, a logikus bizonyítékértékelés eredményeként aggálytalan, teljes mértékig felderített, nem tartalmaz iratellenes megállapításokat, téves ténybeli következtetéseket, így a Be. 591.§ /1/ bekezdése értelmében ez a tényállási rész is alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának.

[12] Helytállóan, - bár az erre történt hivatkozás elmaradt – alkalmazta a törvényszék az elkövetéskor hatályos Btk. szabályait. A tényállás alapján okszerűen vont következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére. Valamennyi terhére rótt bűncselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi szabályoknak.

[13] A 3. tényállási pontban írt cselekményhez alapos és helytálló jogi indoklást is fűzött. A 3/2019.Büntető jogegységi határozat iránymutatásait követve alapos vizsgálatnak vetette alá mindkét pólusból, úgy a vádlott verbális megnyilvánulásait, mint a konkrét cselekvőségét. E kettőnek ugyanis összhangot kell mutatnia ahhoz, hogy egy adott előkészületi cselekményre következtetni lehessen. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy az előkészületi diszpozíció kezdetének az az esemény tekinthető, amikor sértett3 korábbi bántalmazásáról tudomást szerezve, sértett1 biztonsági őr figyelmeztette a vádlottat, hogy erőszakos magatartása miatt az ő és sértett2 által felügyelt szórakozó helyekre a későbbiekben nem mehet be. Mindez az előző eseményekből is következően erősen frusztrált állapotban lévő vádlottban tovább fokozta a feszültséget, saját nyilatkozata szerint is megalázónak, sértőnek élte meg a biztonsági őr általi felelősségre vonását. Ekkor alakult ki benne az emberölési szándék, amit azonnal tettek is követtek, az időveszteség elkerülése érdekében taxit hívott, lakására ment, ahol magához vette és lövésre kész, kibiztosított állapotba helyezte lőfegyverét, majd szintén taxival visszament a Név3 bárhoz, ahol a nadrágjába tűzött pisztolyt, - amint sértett4 biztonsági őr mellé ért - azonnal be is mutatta, miközben megkérdezte tőle, hogy hol vannak a barátai - a sértettek- , mert „megcsinálja őket”. E körben értékelte a bíróság sértett4 ide vonatkozó azon előadását is, melyben arról, beszélt, miként élte meg a vádlott fellépését, hogyan hatott mindez rá, melyek voltak azok a momentumok, amely miatt alappal feltételezte, hogy a vádlott az adott fenyegetését be is váltja, amennyiben nem akadályozza meg. A sértett1 biztonsági őrral való találkozás és a már fegyverrel felfegyverkezve a Név3 bárhoz való visszaérkezés közt, mint ahogy arra a védő is hivatkozott valóban nem telt el hosszabb idő, és nem vitásan pusztán a fegyver magához vételéből sem lehet egyértelmű következtetést vonni az ölési szándékra. Azonban jelen esetben, ha az eseménysor egyes mozzanatait folyamatában tekintjük és értékeljük valóban csak az elsőfokú bíróság által levont következtetésre lehet jutni, vagyis, hogy a vádlott korábbi sérelmeinek hatására, melyet nyilván fokoztak az általa előzőleg elfogyasztott tudatmódosító szerek is, azzal a szándékkal ment vissza a bárhoz, hogy a két biztonsági őrt lelője. Adott magatartása ekként teljes egészében kimerítette az emberölés előkészületének törvényi tényállási elemeit, s lévén, hogy szándéka két személy megölésére irányult, az 5/1999. Büntetőjogi egységi határozat iránymutatásának megfelelő a két rendbeli bűncselekmény megállapítása is a törvényszék részéről. E bűncselekmény és a garázdaság halmazatának jogi megítélését illetően az indoklás ugyancsak nehezen támadható. A tényállásból kiolvashatóan a vádlott agresszív fellépésével nem hagyott fel akkor sem, amikor sértett4 biztonsági őr felszólította a távozásra. Ellenkezőleg, erősen lefogta a biztonsági őr kezét, amikor a fegyvert elkívánta tőle venni, dulakodni kezdett az őt lefegyverezni próbáló sértett4cel. Kettőjük összetűzése a szórakozóhely nyitott teraszán, de még a szomszédos bár előtti részen tartózkodók, így tanú1 és tanú2 számára is jól látható, észlelhető volt. A két egymástól elkülönülő cselekménynek más-más a védett jogi tárgya, a garázdaságé a köznyugalom, míg az emberölés előkészületének az élet,- testi épség és egészség. Az eltérő

védett jogi tárgyakból következően is a két cselekmény egymással valóságos anyagi halmazatot képez, így nem tévedett az elsőfokú bíróság amikor a 3. tényállási pontban írt magatartásokat garázdaság büntettének és vele halmazatban emberölés előkészületének is minősítette. A védő által hivatkozott, a két bűncselekmény közti szubszidiárius viszony kérdése kizárólag látszólagos alaki halmazat esetén merülhet fel, jelen esetben azonban nem erről volt szó.

[14] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket megfelelő körben feltárta. Olyan további, akár a vádlott mellett, vagy ellene szóló körülményeket az ítéltábla sem észlelt, amelyek a másodfokú bíróság számára a Be. 605.§ /2/ bekezdése szabta mértékben szükségessé tenné az elsőfokon alkalmazott büntetés bármely irányú megváltoztatását. A cselekmény konkrét tárgyi súlyát tekintve a tetтарыныос büntetэskiszabási szempontokat alapul véve az adott körülmények valóban a súlyosítás irányába hatnak, az adott mértékű büntetésben azonban az indoklásból kiolvashatóan jelentős szerep jutott a közvetlenség elvéből is következő egyéniesítésnek, valamint az elsőfokú bíróság a fokozatosság elvét is próbálta szem előtt tartani, amikor úgy találta, hogy a közэpmértéktől lefelé eltérő 3 év tartamú szabadságvesztés is még megfelelően szolgálja a vádlott esetében a büntetési célokat. Ezen meggyőződését tiszteletben tartva ezért az ítéltábla sem az ügyэzi súlyosítást, sem a védelmi enyhítést célzó fellebbezésnek nem adott helyt.

[15] Tekintve, hogy a járulékos rendelkezések is törvényesek, az ítéltábla a törvényészék ítéletét a Be. 605.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2022. május 11.

Dr. Kovács Tamás sk.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.

Dr. Élő András sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Z á r a d é k :

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényészék 2021. október 13. napján kelt 17.B.241/2021/41. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. május 11.

Dr. Kovács Tamás sk.

a tanács elnöke